

عنوان مقاله:

نمود پیش نگر و نوع عمل در زبان فارسی

محل انتشار:

پژوهش های زبان شناسی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

والی رضایی - دانشیار گروه زبان شناسی، دانشکده زبان های خارجی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

ژاله مکارمی - دانش آموخته دکتری زبان شناسی، گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

نمود بیانگر ساختار زمانی درون یک رویداد است که در قالب نمود دستوری به تکمیل، درجریان بودن یا احتمال وقوع و در قالب نمود واژگانی به ایستایی/پویایی، تداوم/لحظه ای یا غیر/کرانمندی محمول اشاره می کند. محمول های دال بر آینده، از افعالی که به حال و گذشته ارجاع می دهند، متفاوت هستند؛ رویدادهای مربوط به زمان گذشته، معمولا تحقق یافته اند، رویدادهای مربوط به زمان حال، در جریان هستند، ولی رویدادهای مربوط به آینده، در زمان گفتار نه درست هستند و نه نادرست، بلکه امکان وقوع دارند و به همین دلیل، سخنگویان، آن ها را با درجات مختلفی از قطعیت بیان می کنند. بیان رویدادهای مربوط به آینده یا زمان پس از گفتار، به شیوه های مختلف صرفی و نحوی صورت می گیرد و درباره نوع عمل نیز می تواند صورت های مختلفی داشته باشد. هدف این پژوهش، بررسی تجلی نمود پیش نگر در نوع عمل و در چارچوب رویکرد نقشگراست، با این پرسش که نمود پیش نگر در طبقات نمود واژگانی به چه صورت هایی تجلی پیدا می کند. داده های پژوهش از جملات نوشتاری و گفتاری مورد استفاده در وب گاه ها و مکالمات روزانه گرد آوری شده است. بررسی داده ها نشان می دهد افعال ایستا، به دلیل عدم کنشگری فاعل، معمولا در نمود پیش نگر به کار نمی روند و در اغلب موارد، بافت جمله در دلالت به این نمود تعیین کننده است. در افعال کنشی، تمایز استمرار عمل و پیش نگر فعل، باتوجه به بافت تعیین می شود. استمرار در افعال لحظه ای معمولا به مفهوم قریب الوقوع بودن رویداد است و در افعال پایا نیز باتوجه به افزوده (های) قیدی جمله، امکان وقوع رویداد در آینده ای نزدیک یا دور می تواند مدنظر باشد. به این ترتیب، ساخت هایی که برای اشاره به نمود پیش نگر در نوع عمل استفاده می شوند، ساخت گذشته ساده در نمود تام، ساخت های بیانگر نمود ناقص و گذشته نقلی در نمود کامل است.

کلمات کلیدی:

نمود پیش نگر، نوع عمل، نمود دستوری، رویکرد نقش گرا، زبان فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1355491>

